

KENDELSE
afsagt onsdag den 30. juni 2010

i faglig voldgiftssag 2010.0070

3F Transportgruppen
(forhandlingssekretær Klaus Lorenzen)

mod

DI/ATL
for
Gartnerhallen Aabenraa A/S
(advokat Sven-Erik Tensing)

Tvisten

Tvisten vedrører spørgsmålet, om fastlæggelse af forskudt arbejdstid uden fornøden lokalaftale medfører, at forskudttidsatserne i det hele er uanvendelige, således at den del af arbejdet, som med en lokalaftale kunne have været afregnet efter forskudttidsatserne, i stedet fuldt ud skal afregnes efter overarbejdsatserne, eller om virkningen af den manglende lokalaftale kun er, at den del af arbejdet, som placeres uden for den normale forskudttidsramme, skal afregnes efter overarbejdsatserne.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at DI/ATL på vegne af Gartnerhallen Aabenraa A/S skal anerkende, at der skal betales efter § 10 om overarbejde i de generelle bestemmelser i Transport- og Logistikoverenskomst 2007-2010 mellem Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL) og Fagligt Fælles Forbund – 3F (3F) (Transport- og Logistikoverenskomsten) for forskudt arbejde søndag til torsdag aften, når der ikke er indgået en lokalaftale som beskrevet i § 3, stk. 3, i Overenskomst 2007-2010 mellem ATL og 3F vedrørende lager- og terminalarbejde (Lager- og Terminalarbejdeoverenskomsten). DI/ATL skal endvidere på vegne af Gartnerhallen Aabenraa A/S anerkende at foretage efterbetalinger med procesrente fra de respektive forfaldsdage til de berørte medarbejdere.

Indklagede har påstået frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb end påstået af klager.

Sagens behandling

Sagen blev behandlet mundtligt den 21. juni 2010 med højesteretsdommer Thomas Rørdam som opmand. Som sidedommere udpeget af klager fungerede Karsten Kristensen og Ole Thorup, og som sidedommere udpeget af indklagede fungerede Knud Erik Linius og Anne Windfeldt Trolle.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaringer af Christian Krogh og André Rouvillain.

Efter bevisførelse og procedure voterede rettens medlemmer. Der kunne ikke blandt sidedommerne opnås enighed. Sagen blev derfor optaget til opmandens kendelse, som efter aftale med parterne udfærdiges uden fuldstændig sagsfremstilling.

Overenskomsterne og parternes synspunkter vedrørende fortolkningstvisten

I de generelle bestemmelser i Transport- og Logistikoverenskomsten hedder det bl.a.:

”§ 2. Arbejdstid

...

Stk. 2. Daglig arbejdstid

Den normale daglige arbejdstid kan lægges mellem kl. 06.00 og kl. 18.00.

...

§ 10. Overarbejde

Timelønnede eller fuldlønnede med fastlagt daglig arbejdstid

1. Overarbejde betales med følgende tillæg ud over den gældende overenskomstmæssige timeløn
...”

I Lager- og Terminalarbejdeoverenskomsten hedder det bl.a.:

”§ 3. Arbejde på forskudt tid

1. For lagerarbejdere på lagre og terminaler kan der etableres arbejde på forskudt arbejdstid.
2. Der betales intet tillæg for den del af den forskudte arbejdstid, der ligger mellem kl. 06.00 og kl. 18.00.
3. Forskydes arbejdstiden således, at den helt eller delvist starter eller slutter efter kl. 18.00 på hverdage, betales følgende tillæg pr. time.
...

Forskudt arbejdstid kan kun lægges mellem mandag kl. 05.00 og lørdag kl. 05.00. Hvor der arbejdes højst 5 dage om ugen er der adgang til lokalt at aftale, at tidsrummet for forskudt arbejdstid kan placeres fra søndag kl. 22.00 til fredag kl. 22.00.

Aftalen kan indgås mellem tillidsrepræsentanten på virksomheden og virksomhedens ledelse ...

4. Kræves der i tilslutning til forskudt arbejdstid udført overarbejde, betales der under sådant arbejde – foruden det i stk. 3 nævnte tillæg – overarbejdstillæg regnet ud efter den forskudte arbejdstid.
...”

Satserne for overarbejde (Transport- og Logistikoverenskomstens § 10) er højere end satserne for forskudt tid (Lager- og Terminalarbejdeoverenskomstens § 3, stk. 3).

Sagen angår en medarbejder, Mark Bonde, hvis arbejdstid virksomheden uden indgåelse af en lokalaftale lagde fra kl. 23.00 til kl. 06.34 søndag til torsdag. Det er oplyst, at andre medarbejdere er eller kan være i samme situation som Mark Bonde.

Klager har anført, at Transport- og Logistikoverenskomstens § 10 giver mulighed for, at arbejdsgiveren kan træffe bestemmelse om forskudt tid, men kun hvis arbejdstiden lægges mellem mandag kl. 05.00 og lørdag kl. 05.00. Ønskes forskudt arbejdstid lagt fra søndag kl. 22.00 til fredag kl. 22.00, kræver det en lokalaftale. Lægges forskudt arbejdstid fra søndag kl. 22.00 til fredag kl. 22.00 uden indgåelse af en lokalaftale herom, er virkningen, at forskudttidssatserne i Lager- og Terminalarbejdeoverenskomstens § 3, stk. 3, i det hele er uanvendelige, og at overarbejdsatserne i Transport- og Logistikoverenskomstens § 10 i stedet finder anvendelse. § 3, stk. 3, er ikke kun en betalingsregel, men en regel, der skal beskytte medarbejderne mod, at forskudt arbejdstid lægges uden for rammerne i bestemmelsen.

Indklagede har heroverfor anført, at Lager- og Terminalarbejdeoverenskomstens § 3, stk. 3, er en betalingsregel, og at virkningen af, at forskudt arbejdstid uden en lokalaftale lægges mellem kl. 23.00 og kl. 06.34 søndag til torsdag er, at der skal betales efter overarbejdsatserne (overtidssats 1) for arbejde udført fra søndag kl. 23.00 til mandag kl. 05.00, mens der skal betales efter forskudttidssatserne (forskudttidssats 1 mellem kl. 18.00 og kl. 23.00 og forskudttidssats 2 mellem kl. 23.00 og kl. 06.00) for arbejde udført mandag fra kl. 05.00 til kl. 06.00, mandag fra kl. 18.00 til tirsdag kl. 06.00, tirsdag kl. 18.00 til onsdag kl. 06.00 og onsdag kl. 18.00 til torsdag kl. 06.00.

Opmandens begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at Mark Bondes arbejdstid blev lagt forskudt på en sådan måde, at det krævede indgåelse af en lokalaftale efter Lager- og Terminalarbejdeoverenskomstens § 3, stk. 3, og at en sådan lokalaftale ikke er indgået.

Spørgsmålet er, om den manglende indgåelse af en lokalaftale medfører, at forskudttidssatserne i § 3, stk. 3, i det hele er uanvendelige, således at den del af arbejdet, som med en lokalaftale kunne have været afregnet efter forskudttidssatserne i stedet fuldt ud skal afregnes efter overarbejdsatserne i Transport- og Logistikoverenskomstens § 10 (klagers opfattelse), eller om virkningen af den manglende lokalaftale kun er, at den del af arbejdet, som placeres uden for rammen i § 3, stk. 3, dvs. arbejdet fra søndag kl. 23.00 til mandag kl. 05.00, skal afregnes efter overarbejdsatserne (indklagedes opfattelse).

§ 3, stk. 3, i Lager- og Terminalarbejdeoverenskomsten må antages at have til formål beskytte medarbejderne mod, at forskudt arbejdstid lægges uden for rammerne i bestemmelsen. Det betyder, at en medarbejder ikke kan pålægges at arbejde forskudt mellem kl. 23.00 og kl. 06.34 søndag til torsdag uden en lokalaftale. Sker det alligevel, og modsætter medarbejderen sig ikke fastlæggelsen

af arbejdstiden uanset den manglende lokalaftale, har medarbejderen krav på en aflønning, der må fastsættes på grundlag af en fortolkning af de relevante overenskomstbestemmelser.

Opmanden finder, at der ikke er grundlag for en så vidtgående fortolkning af § 3, stk. 3, i Lager- og Terminalarbejdeoverenskomsten, sammenholdt med § 10 i Transport- og Logistikoverenskomsten, at forskudttidssatserne i § 3, stk. 3, i det hele bliver uanvendelige i et tilfælde som det foreliggende, dvs. også for så vidt angår den del af arbejdet, som uden indgåelse af en lokalaftale kunne have været placeret fra mandag kl. 05.00 til lørdag kl. 05.00. En sådan fortolkning må kræve særlige holdepunkter, som hverken findes i overenskomsterne eller i det, der i øvrigt har været præsenteret for voldgiftsretten.

Opmanden tager herefter indklagedes frifindelsespåstand til følge.

THI BESTEMMES:

DI/ATL for Gartnerhallen Aabenraa A/S frifindes.

Hver part bærer sine omkostninger for voldgiftsretten. Parterne betaler opmandens honorar med halvdelen hver.